

Uit de Historie van Bussum en omgeving

Vijftig jaar geleden. Juli 1965

Het is zondagavond 19 juli. Om half twaalf schrijft de dienstdoende Naardense agent in het dagrapport: "Op de zeeptoren a/d Rijksweg is in grote, blauw verlichte letters aangebracht de woorden 'Nederland ontwapent'. Het komt ons voor dat dit niets met bedrijfsreclame van doen heeft. Kan er tegen de eigenaar van 't bedrijf worden opgetreden op grond van prov. verordeningen of is hiervoor toestemming verleend."

Daarmee is een rel geboren. Een rel die landelijke bekendheid krijgt. Eigenaar Landman van het in de voormalige zeepfabriek gevestigde geneesmiddelenbedrijf heeft doelbewust geen toestemming gevraagd. De enorme publiciteit is precies wat de producent van onder meer Pactolan en Knoflox met zijn pacifistische actie wil. Hij besteedt vervolgens keer op keer veel geld aan advocaten om in rechtszaken zijn vrijheid van meningsuiting te bepleiten. De kranten staan telkens vol over de idealistische zakenman. En de leus blijft intussen gewoon staan.

Juristen buigen zich met name over de vraag of het aanbrengen van neonletters op een gebouw hetzelfde is als het produceren van een gedrukt of geschreven stuk. Waarvoor in Nederland

grondwettelijk nooit toestemming vooraf vereist is.

Na veroordeling op veroordeling komt op 24 januari 1967 de Hoge Raad met het eindoordeel: "Geen strafbaar feit, omdat art.1 Verordening Landschapschoon Noord-Holland verbindende kracht mist wegens strijd met art.7 Grondwet." De drukpersvrijheid gaat boven het mooie landschap. Het vonnis van de kantonrechter wordt vernietigd en Landman wordt van alle rechtsvervolgving ontslagen.

De Witte Toren werd in 1936 gebouwd om met een ingewikkelde sproeien dwarreltechniek zeepvlokken te kunnen produceren. Die functie is al lang vergeten. Maar nog steeds roept de toren bij passerende automobilisten herinneringen op. Aan "Pactolan". En aan "Nederland ontwapent". Doel bereikt.

HANS JONKER

Pacifistische leuze op toren aan de Rijksweg

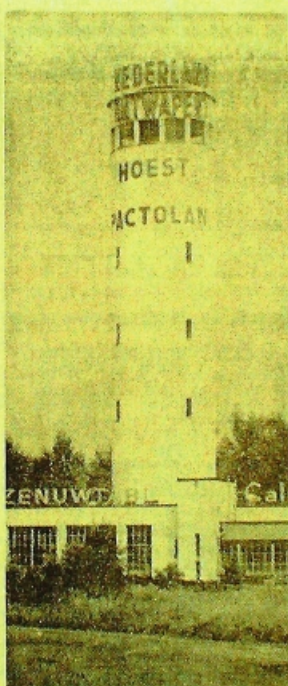
Politie maakt proces-verbaal

"Nederland ontwapent" staat er met levensgrote neonletters op het dak van de chemische fabriek „De Toren" aan de Rijksweg Naarden-Amsterdam. De leiding van dit bedrijf heeft waarschijnlijk deze nieuwe reclame-leuze laten aanbrengen ter ondersteuning van de strijd van de Pacifisten. Zekerheid hierover bestaat niet, want bij informatie bij het bedrijf kon men ons geen mededeling doen, aangezien de directie niet aanwezig was.

De witte toren, die zo al opvalt in het vlakke landschap tussen Muiderberg en Naarden, is enkele dagen geleden voorzien van het pacifistische opschrift. De gemeente Naarden deelde ons vanmorgen mee, dat het hier gaat om reclame buiten de bebouwde kom en dat de gemeente daarmee geen bemoeienis heeft. Een vergunning voor reclame op gebouwen buiten de bebouwde kom moet worden aangevraagd bij de provincie. Nader vernemen wij, dat de Naardense politie reeds proces-verbaal heeft opgemaakt, hetgeen dus zou kunnen inhouden, dat deze reclame zonder vergunning is aangebracht. Verwijdering van de leuze door de politie kan pas in een later stadium plaats hebben.

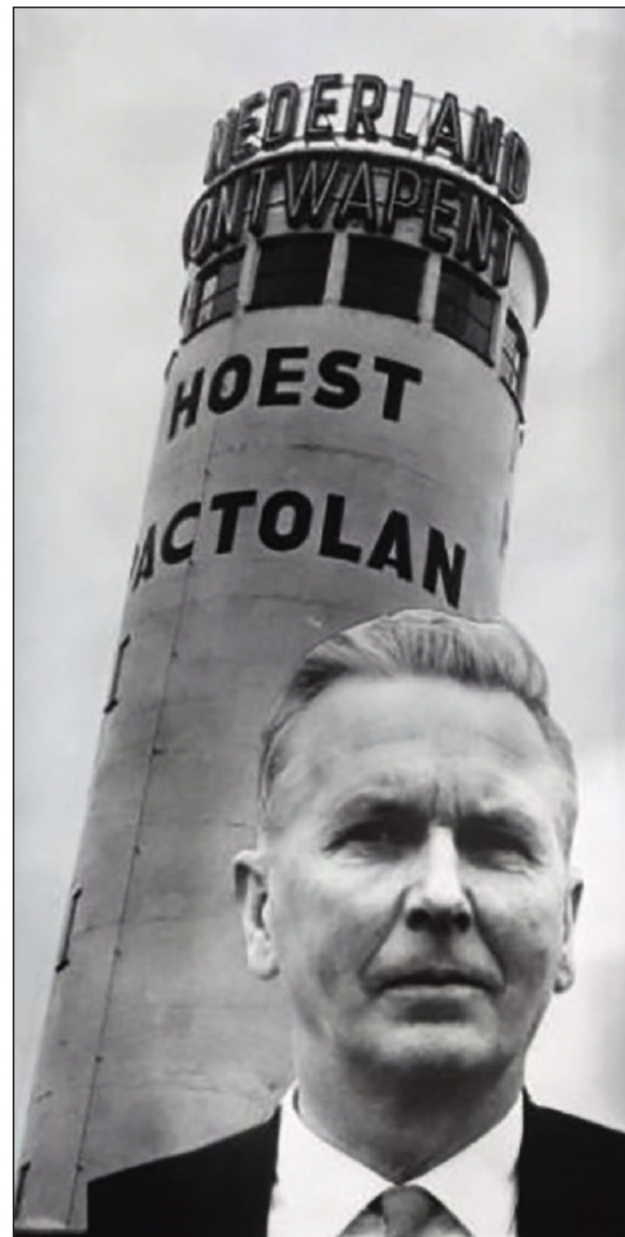
Portemonnee uit keuken gestolen

Uit de keuken van een woning aan het Prinses Margrietplantsoen te Bussum is gisteren een portemonnee met f 43 inhoud ontvreemd. De portemonnee lag op een pannerek in de keuken. De diefstal werd ontdekt toen men 's nachts om één uur de openstaande deur en het openstaande raam van de keuken ging sluiten.

LAATSTE NIEUWS

De Goot en Eemlander 20 juli 1965

L.Landman (NATIONAAL ARCHIEF)

**Historische Kring
Bussum**

Stationsweg 3 1404 AN Bussum
www.historishekringbussum.nl
tel. 035-69 129 68